

Školní program EVVO

Na základě

Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání,
výchovy a osvěty (EVVO)

Č. j. 16745/2008 - 22

V Praze dne 27. října 2008

V Pardubicích dne:
1. června 2023

Vypracovala:
Mgr. Kateřina Tichá
školní koordinátor EVVO

I. Úvod

Školní program EVVO je dlouhodobý strategický dokument, který je dále dle potřeb naší školy aktualizován, podrobný plán pro konkrétní školní rok je rozpracován v ročním školním programu EVVO.

Školní program EVVO stanovuje:

- vzdělávací cíle a výstupy, výchovné a vzdělávací strategie a tematické zaměření EVVO na škole
- rozvojové a organizační cíle školy, opatření, postupy a odpovědnosti k zajištění EVVO ve vzdělávání všech žáků
- rozvojové a organizační cíle v oblastech:
 - zájmového vzdělávání žáků
 - dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
 - materiálního, prostorového, finančního zajištění EVVO
 - environmentálně vhodného provozu školy a školního areálu
 - spolupráce se středisky ekologické výchovy, se středisky pro volný čas dětí a mládeže apod.

Při plánování EVVO školy:

- jsme vycházeli z platných učebních dokumentů - zejména vlastního školního vzdělávacího programu, podrobně se zabýváme environmentální výchovou v jednotlivých částech průřezového tématu č.5, které jsou začleněny do různých předmětů (viz Začlenění průřezových témat – Charakteristika ŠVP)
- řídili jsme se metodickým pokynem MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a z analýzy specifických podmínek školy
- zabývali jsme se dvěma druhy cílů:
 - vzdělávacími a výchovnými cíli pro žáky,
 - rozvojovými a organizačními cíli školy, které jednak bezprostředně podmiňují vzdělávání žáků, jednak mají význam pro rozvoj školy jako instituce, pro přínos školy pro okolní komunitu apod.
- usilujeme o zapojení všech pracovníků (pedagogických i nepedagogických), žáků, rodičů a dalších partnerů školy do plánování EVVO
- usilujeme o formování dobrých vztahů ve třídě jako předpokladu využití aktivních metod výuky v EVVO

II. Cíle EVVO

1. Výchovné a vzdělávací cíle EVVO

EVVO zahrnuje činnosti a aktivity probíhající na naší škole zaměřené na oblast životního prostředí.

V rámci EVVO klademe důraz především na poznávání životního (přírodního i umělého) prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachovávání podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí.

V rámci EVVO rozvíjíme klíčové kompetence žáků v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím. Motivujeme žáky a poskytujeme jim příležitost k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování životního prostředí, k utváření životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem, k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí, k udržitelnému způsobu života. Nezanedbatelná je provázanost EVVO s problematikou zdraví a zdravého životního stylu.

K důležitým kompetencím rozvíjených EVVO patří zejména:

V oblasti **kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální** učíme děti:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím

V oblasti **pracovní kompetence:**

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady, minimalizovat negativní vlivy své činnosti na životní prostředí)

V oblasti **kompetence občanské:**

- znát přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí člověk vytvořit

Vzdělávací postupy při realizaci EVVO:

Při realizaci EVVO využíváme takové metody a formy vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků a k podpoře činnostního učení. Důležitou složkou EVVO je i přímé učení ve venkovním terénu, které je hlavně v mladším školním věku spojeno s rozvíjením harmonické osobnosti a přirozené vitality dětí.

Využíváme tyto vzdělávací postupy (viz ŠVP – Charakteristika školy, Charakteristika ŠVP):

- integrace EVVO do jednotlivých vyučovacích předmětů
- vícedenní pobytové programy zaměřené na EVVO a výuku v terénu (4. a 6. ročníky)
- externí výukové programy ekologické výchovy prováděné ve střediscích ekologické výchovy dle aktuální nabídky
- vzdělávací programy muzeí, správ chráněných území, zoologických zahrad, občanských spolků a dalších institucí
- školní projekty
- školní pozemek a zahrada, přírodní učebna
- poznávání okolního prostředí v regionu

2. Rozvojové a organizační cíle školy, opatření, postupy a odpovědnosti k zajištění EVVO ve vzdělávání všech žáků a dále rozvojové a organizační cíle zejména v oblastech:

A. Další vzdělávání pedagogických pracovníků:

- kurzy, semináře a specializační studia DVPP dle aktuální nabídky

B. Materiální, prostorové a finanční zajištění EVVO:

- součástí školy je prostorný areál školní zahrady s hřištěm, školním pozemkem, skleníkem, naučnou stezkou, přírodní učebnou a odpočinkovým koutem.
- škola je zapojena do sítě M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), spolupracuje s Ekocentrem Paleta Pardubice a jeho pobočkou v Oucmanicích – od těchto organizací získáváme didaktické materiály a metodickou podporu (viz ŠVP - Charakteristika školy)
- za účast a umístění v soutěžích s environmentální tematikou získáváme věcné i finanční ceny, které využíváme pro realizaci EVVO
- využíváme grantů PPEVO (Program podpory ekologické výchovy a osvěty), které vyhlašuje Magistrát města Pardubice a snažíme se i o získání jiných grantů

C. Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu:

- žáci i pedagogičtí pracovníci se podílí na třídění odpadů - na chodbách jsou umístěny kontejnery na třídění plastů a kovů, v jednotlivých třídách 1. stupně a v učebně Vv, sborovnách, kanceláři školy a v prostorách školní družiny jsou umístěny nádoby na třídění papíru
- zapojili jsme se do programu Recyklohraní a třídíme vybité baterie a nefunkční elektrozařízení
- pravidelně se konají dny sběru starého papíru (nejméně 3x ročně)
- žáci pod vedením pedagogických pracovníků pečují o okolí školy, pěstují venkovní i pokojové rostliny pro vnitřní prostory školy (v rámci výuky Pč, Pd i jiných předmětů)
- žáci pod vedením učitelů pečují o školní zahradu, jejíž součástí je přírodní učebna s naučnou stezkou

- součástí školní zahrady je také kompost, který slouží k ukládání bioodpadu ze školní zahrady a cvičné školní kuchyňky

D. Spolupráce školy s dalšími subjekty:

V rámci EVVO spolupracujeme především s Ekocentrem Paleta Pardubice (programy dle aktuální nabídky). Středisko ekologické výchovy Paleta Oucmanice navštěvují 4. ročníky (pětidenní ekovýchovný pobyt) a 6. ročníky (třídenní osobnostní kurz).

Dále využíváme programy DDM Delta, navštěvujeme ČOV v Přelouči a vodní elektrárnu Hučák v Hradci Králové (osmé ročníky v rámci exkurzí). Viz. ŠVP str. 3 (Charakteristika školy)

Naše škola spolupracuje s ZO ČSOP Pardubice – projekt Živá zahrada a zapojila se do projektu Skautského institutu - Patronáty.

III. Koordinátor EVVO

Úkolem koordinátora EVVO je zejména:

- vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- dbát, aby byl školní program EVVO v souladu s další dokumentací školy a navrhnout řediteli školy začlenění EVVO do další dokumentace školy
- koordinovat realizaci EVVO na škole
- průběžně zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO
- poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností
- koordinovat realizaci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu a se středisky ekologické výchovy, ostatními školami

IV. Vedení školy

Úkolem vedení školy je zejména:

- zvyšování odborné úrovně koordinátora včetně využití možnosti specializačního studia a umožnění účasti na dalších vzdělávacích akcích týkajících se EVVO
- zajištění spolupráce pracovníků školy s koordinátorem EVVO a podporu jejich vzájemné spolupráce v oblasti EVVO
- podporu vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků v oblasti EVVO a její zahrnutí do plánu dalšího vzdělávání
- vytváření podmínek pro plánování EVVO a pro realizaci konkrétních aktivit v rámci chodu školy a její spolupráci s okolím
- začlenění výsledků plánování EVVO do dokumentů školy

- metodickou podporu – preferování zkušenostních metod včetně výuky v terénu, integrovaného tematického, problémového a projektového vyučování, které jsou v EVVO využitelné a účinné
- zajištění vhodných prostorových, materiálních a časových podmínek - přírodní učebna, vybavování školy učebními pomůckami potřebnými pro EVVO, využití internetu
- zabezpečování postupné ekologizace provozu školy a areálu školy (provoz školní zahrady, nakládání s energiemi, třídění odpadů, používání ekologicky šetrnějších výrobků, podle možností zavádění biopotravin)